

જયદેવકૃત ગીતગોવિન્દં (અષ્ટપદી)

૮૯પ્તેર્ગીતગોવિન્દં

શ્રીગોપાલકથ્યાનમ્

યદ્ગોપીવદનેન્દુમણ્ડનમભૂતકસ્તૂરિકાપત્રકં

યલ્લક્ષ્મીકુચશાતકુમ્ભકલશે વ્યાગોચમિન્દીવરમ્

યજ્ઞિર્વાણવિધાનસાધનવિધૌ સિદ્ધાન્નં યોગિનાં

તજ્ઞઃ શ્યામભાવિરસ્તુ હૃદયે કૃષ્ણાભિધાનં મહઃ ૧

શ્રીજયદેવધ્યાનમ્

રાધામનોરમરમાવરરાસલીલા-

ગાનામૃતૈકભણિતં કવિરાજરાજમ્

શ્રીમાધવાર્ચનવિધાવનુરાગસદ્મ-

પદ્માવતીપ્રિયતમં પ્રણતોડસ્મિ નિત્યમ્ ૨

શ્રીગોપાલવિલાસિની વલયસદ્રત્નાદિમુગ્ધાકૃતિ

શ્રીરાધાપતિપાદપદ્મભજનાનન્દાબ્ધિમગ્નોડનિશમ્

લોકે સત્કવિરાજરાજ ઈતિ યઃ ખ્યાતો દયામ્ભોનિધિઃ

તં વન્દે જયદેવસદ્ગુરુમહં પદ્માવતીવલ્લભમ્ ૩

iતિ

૮૯પ્તેર્ગીતગોવિન્દં પ્રથમઃ સર્ગઃ

સામોદ્દામોદરઃ

મેઘૈર્મેદુરમમ્બરં વનભુવઃ શ્યામાસ્તમાલક્રુમૈ-

ર્નત્તં ભીરુરયં ત્વમેવ તદ્દિમં રાધે ગૃહં પ્રાપય ॥
ઈત્થં નન્દનિદેશિતશ્ચલિતયોઃ પ્રત્યધ્વકુઞ્જદ્રુમં
રાધામાધવયોર્જયન્તિ યમુનાકૂલે રહઃકેલયઃ ॥ ૧ ॥

વાગ્દેવતાચરિતચિત્રિતચિત્તસદ્મા
પદ્માવતીચરણચારણચક્રવર્તી ॥
શ્રીવાસુદેવરતિકેલિકથાસમેત-
મેતં કરોતિ જયદેવકવિઃ પ્રબન્ધમ્ ॥ ૨ ॥

વાચઃ પલ્લવવત્યુમાપતિધરઃ સન્દર્ભશુદ્ધિં ગિરાં
જાનીતે જયદેવ એવ શરણઃ શલાઘ્યો દુરહદ્રુતે ॥
શૃંગારોત્તરસત્પ્રમેયરચનૈરાચાર્યગોવર્ધન-
સ્પર્ધાં કોઽપિ ન વિશ્રુતઃ શ્રુતિધરો ધોયી કવિક્ષમાપતિઃ ॥ ૩ ॥

યદ્દિ હરિસ્મરણે સરસં મનો
યદ્દિ વિલાસકલાસુ કુતૂહલમ્ ॥
મધુરકોમલકાન્તપદ્મવલીં
શૃણુ તદ્દ જયદેવસરસ્વતીમ્ ॥ ૪ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૧ ॥ }
પ્રલયપયોધિજલે ધૃતવાનસિ વેદમ્ ॥
વિહિતવહિત્રચરિત્રમખેદમ્ ॥

કેશવ ધૃતમીનશરીર જય જગદીશ હરે ॥ ૧ ॥

ક્ષિતિરતિવિપુલતરે તવ તિષ્ઠતિ પૃષ્ઠે ॥
ધરણિધરણકિણચક્રગરિષ્ઠે ॥

કેશવ ધૃતકચ્છપરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૨ ॥

વસતિ દશનશિખરે ધરણી તવ લગ્ના ॥
શશિનિ કલક્રુકલેવ નિમગ્ના ॥

કેશવ ધૃતસૂકરરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૩ ॥

તવ કરકમલવરે નખમદ્ભુતશૃંગમ્ ॥
દલિતહિરણ્યકશિપુતનુભૃંગમ્ ॥

કેશવ ધૃતનરહરિરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૪ ॥

છલયસિ વિક્રમણે બલિમદ્ભુતવામન ॥
પદનખનીરજનિતજનપાવન ॥

કેશવ ધૃતવામનરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૫ ॥

ક્ષત્રિયરુધિરમયે જગદપગતપાપમ્ ॥
સ્રપયસિ પયસિ શમિતભવતાપમ્ ॥

કેશવ ધૃતભૃગુપતિરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૬ ॥

વિતરસિ દિક્ષુ રણે દિકપતિકમનીયમ્ ॥
દશમુખમૌલિબલિં રમણીયં ॥

કેશવ ધૃતરામશરીર જય જગદીશ હરે ॥ ૭ ॥

વહસિ વપુષિ વિશદે વસનં જલદાભમ્ ॥
હલહતિભીતિમિલિતયમુનાભમ્ ॥

કેશવ ધૃતહલધરરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૮ ॥

નિન્દતિ યજ્ઞવિધેરહહ શ્રુતિજાતમ્ ॥
સદ્યહદ્યદર્શિતપશુઘાતમ્ ॥

કેશવ ધૃતબુદ્ધશરીર જય જગદીશ હરે ॥ ૯ ॥

મ્લેચ્છનિવહનિધને કલયસિ કરવાલમ્ ॥
ધૂમકેતુમિવ કિમપિ કરાલમ્ ॥

કેશવ ધૃતકલિકશરીર જય જગદીશ હરે ॥ ૧૦ ॥

શ્રીજયદેવકવેરિદમુદિતમુદારમ્ ॥
શૃણુ સુખદં શુભદં ભવસારમ્ ॥

કેશવ ધૃતદશવિધરૂપ જય જગદીશ હરે ॥ ૧૧ ॥

વેદાનુદ્ધરતે જગજિવહતે ભૂગોલમુદ્ધિબભ્રતે
દૈત્યં દારયતે બલિં છલયતે ક્ષત્રક્ષયં કુર્વતે ॥
પૌલસ્ત્યં જયતે હલં કલયતે કારુણ્યમાતન્વતે
મ્લેચ્છાન્મૂર્ચયતે દશાકૃતિકૃતે કૃષ્ણાય તુભ્યં નમઃ ॥ ૫ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૨ ॥ }

શ્રિતકમલાકુચમણ્ડલ ધૃતકુણ્ડલ એ ॥
કલિતલલિતવનમાલ જય જયદેવ હરે ॥ ૧ ॥

દિનમણિમણ્ડલમણ્ડન ભવખણ્ડન એ ॥
મુનિજનમાનસહંસ જય જયદેવ હરે ॥ ૨ ॥

કાલિયવિષધરભઞ્જન જનરઞ્જન એ ॥
યદુકુલનલિનદિનેશ જય જયદેવ હરે ॥ ૩ ॥

મધુમુરનરકવિનાશન ગરુડાસન એ ॥
સુરકુલકેલિનિધાન જય જયદેવ હરે ॥ ૪ ॥

અમલકમલદલલોચન ભવમોચન એ ॥
ત્રિભુવનભવનનિધાન જય જયદેવ હરે ॥ ૫ ॥

જનકસુતાકૃતભૂષણ વિતદ્ભૂષણ એ ॥
સમરશમિતદશકણ્ઠ જય જયદેવ હરે ॥ ૬ ॥

અભિનવજલધરસુન્દર ધૃતમન્દર એ ॥

શ્રીમુખચન્દ્રચકોર જય જયદેવ હરે ॥ ૭ ॥

શ્રીજયદેવકવેરિદં કુરુતે મુદ્ધમ્ એ ॥

મજ્જલમુજ્જવલગીતં જય જયદેવ હરે ॥ ૮ ॥

પદ્માપયોધરતટીપરિમ્બલગ્ર-

કાશ્મીરમુદ્રિતમુરો મધુસૂદનસ્ય ॥

વ્યક્તાનુરાગમિવ ખેલદનજ્ઞખેદ-

સ્વેદામ્બુપૂરમનુપૂરયતુ પ્રિયં વઃ ॥ ૯ ॥

વસન્તે વાસન્તીકુસુમસુકુમારૈરવયવૈ-

ભ્રમન્તીં કાન્તારે બહુવિહિતકૃષ્ણાનુસરણામ્ ॥

અમન્દં કન્દર્પજ્વરજનિતચિન્તાકુલતયા

વલદ્ભાધાં રાધાં સરસમિદ્મુચે સહચરી ॥ ૧૦ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૩ ॥ }

લલિતલવજ્જલતાપરિશીલનકોમલમલયસમીરે ॥

મધુકરનિકરકરમ્બિતકોકિલકૂજિતકુઞ્જકુટીરે ॥

વિહરતિ હરિરિહ સરસવસન્તે

નૃત્યતિ યુવતિજનેન સમં સખિ વિરહિજનસ્ય દુરન્તે ॥ ૧૧ ॥ વિહરતિ

ઉન્મદમદનમનોરથપથિકવધૂજનજનિતવિલાપે ॥

અલિકુલસંકુલકુસુમસમૂહનિરાકુલબકુલકલાપે ॥ ૧૨ ॥ વિહરતિ

મૃગમદસૌરભરભસવશંવદનવદલમાલતમાલે ॥

યુવજનહૃદયવિદારણમનસિજનખરુચિકિંશુકજાલે ॥ ૩ ॥ વિહરતિ

મદનમહીપતિકનકદણ્ડરુચિકેસરકુસુમવિકાસે ॥

મિલિતશિલીમુખપાટલિપટલકૃતસ્મરતૂણવિલાસે ॥ ૪ ॥ વિહરતિ

વિગલિતલક્ષ્મિજગદવલોકનતરણકરુણકૃતહાસે ॥

વિરહિનિકૃન્તનકુન્તમુખાકૃતિકેતકદન્તુરિતાશે ॥ ૫ ॥ વિહરતિ

માધવિકાપરિમલલલિતે નવમાલિકજાતિસુગન્ધૌ ॥

મુનિમનસામપિ મોહનકારિણિ તરુણાકારણબન્ધૌ ॥ ૬ ॥ વિહરતિ

સ્ફુરદ્ધતિમુક્તલતાપરિરમ્ભણમુકુલિતપુલકિતચૂતે ॥

બૃન્દાવનવિપિને પરિસરપરિગતયમુનાજલપૂતે ॥ ૭ ॥ વિહરતિ

શ્રીજયદેવભણિતમિદ્મુદ્ધયતિ હરિચરણસ્મૃતિસારમ્ ॥

સરસવસન્તસમયવનવર્ણનમનુગતમદનવિકારમ્ ॥ ૮ ॥ વિહરતિ

દરવિદલિતમલ્લીવલિલચઞ્ચત્પરાગ-

પ્રકટિતપટવાસૈર્વાસયન્ કાનનાનિ ॥

ઈહ હિ દહતિ ચેતઃ કેતકીગન્ધબન્ધુઃ

પ્રસરદસમબાણપ્રાણવદ્રન્ધવાહઃ ॥ ૯ ॥

ઉન્મીલન્મધુગન્ધલુબ્ધમધુપવ્યાધૂતચૂતાકુર-

કીડત્કોકિલકાકલીકલરવૈરુદ્ધીર્ણકર્ણજ્વરાઃ ॥ var - કલૈઃ

નીયન્તે પથિકૈઃ કથં કથમપિ ધ્યાનાવધાનક્ષણ-
પ્રાપ્તપ્રાણસમાસમાગમરસોલ્લાસૈરમી વાસરાઃ ॥ ૮ ॥

અનેકનારીપરિરમ્ભસમ્ભ્રમ-
સ્ફુરન્મનોહારિવિલાસલાલસમ્ ॥
મુરારિમારાદ્રુપદર્શયન્ત્યસૌ
સખીસમક્ષં પુનરાહ રાધિકામ્ ॥ ૧૦ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૪ ॥ }
ચન્દનચર્ચિતનીલકલેવરપીતવસનવનમાલી ॥
કેલિચલન્મણિકુણ્ડલમણિડતગણ્ડયુગસ્મિતશાલી ॥

હરિરિહમુગ્ધવધૂનિકરે
વિલાસિનિ વિલસતિ કેલિપરે ॥ ૧ ॥

પીનપયોધરભારભરેણ હરિં પરિરમ્ય સરાગમ્ ॥
ગોપવધૂરનુગાયતિ કાચિદ્દુઝિતપઞ્ચમરાગમ્ ॥ ૨ ॥ હરિરિહ

કાપિ વિલાસવિલોલવિલોચનખેલનજનિતમનોજમ્ ॥
ધ્યાયતિ મુગ્ધવધૂરધિકં મધુસૂદનવદનસરોજમ્ ॥ ૩ ॥ હરિરિહ

કાપિ કપોલતલે મિલિતા લપિતું કિમપિ શ્રુતિમૂલે ॥
ચારુ યુચુમ્બ નિતમ્બવતી દયિતં પુલકૈરનુકૂલે ॥ ૪ ॥ હરિરિહ

કેલિકલાક્રુતુકેન ચ કાચિદ્મું યમુનાજલકૂલે ॥

મઞ્જુલવઞ્જુલકુઞ્જગતં વિચકર્ષ કરેણ દ્વૂલે ॥ ૫ ॥ હરિરિહ

કરતલતાલતરલવલયાવલિકલિતકલસ્વનવંશે ॥

રાસરસે સહ નૃત્યપરા હરિણા યુવતિઃ પ્રશશંસે ॥ ૬ ॥ હરિરિહ

શિલપ્યતિ કામપિ ચુમ્બતિ કામપિ કામપિ રમયતિ રામામ્ ॥

પશ્યતિ સસ્મિતચારુતરામપરામનુગચ્છતિ વામામ્ ॥ ૭ ॥ હરિરિહ var - પરાં

શ્રીજયદેવકવેરિદમદ્ભુતકેશવકેલિરહસ્યમ્ ॥

વૃન્દાવનવિપિને લલિતં વિતનોતુ શુભાનિ યશસ્યમ્ ॥ ૮ ॥ હરિરિહ

વિશ્વેષામનુરઞ્જને જનયજ્ઞાનન્દમિન્દીવર-

શ્રેણીશ્યામલકોમલૈરુપનયજ્ઞજૈરનજ્ઞોત્સવમ્ ॥

સ્વચ્છન્દં વ્રજસુન્દરીભિરમિતઃ પ્રત્યજ્ઞમાલિક્ષિતઃ

શૃંગારઃ સખિ મૂર્તિમાનિવ મધૌ મુગ્ધો હરિઃ ક્રીડતિ ॥ ૧૧ ॥

અઘોત્સજ્જવસદ્ભુજકવલકલેશાદિવેશાયલં var - નિત્યોત્સજ્જ

પ્રાલેયપ્લવનેચ્છયાનુસરતિ શ્રીખણ્ડશૈલાનિલઃ ॥

કિં ચ સ્નિગ્ધરસાલમૌલિમુકુલાન્યાલોક્ય હર્ષોદયા-

દુન્મીલન્તિ કુહૂઃ કુહૂરિતિ કલોત્તલાઃ પિકાનાં ગિરઃ ॥ ૧૨ ॥

રાસોલ્લાસભરેણવિભ્રમભૃતામાભીરવામભ્રુવા-

મભ્યર્ણો પરિરભ્ય નિર્ભરમુરઃ પ્રેમાન્ધયા રાઘયા ॥

સાધુ ત્વદ્દનં સુધામયમિતિ વ્યાહત્ય ગીતસ્તુતિ-

વ્યાજદુહટયુષ્મિતસ્મિતમનોહરી હરિઃ પાતુ વઃ ॥ ૧૩ ॥

॥ ઇતિ શ્રીગીતગોવિન્દે સામોદ્દામોદરો નામ પ્રથમઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૯પ્તેર્૨૧૥ દ્વિતીયઃ સર્ગઃ ॥

૧૥ અક્લેશકેશવઃ ॥

વિહરતિ વને રાધા સાધારણપ્રણયે હરૌ

વિગલિતનિજોત્કર્ષાદીર્ઘાવશેન ગતાન્યતઃ ॥

કવચિદપિ લતાકુઞ્જે ગુઞ્જન્મધુવ્રતમણ્ડલી-

મુખરશિખરે લીના દીનાપ્યુવાચ રહઃ સખીમ્ ॥ ૧૪ ॥

૧૥ ગીતમ્ પ ॥

સંચરદ્ધરસુધામધુરધ્વનિમુખરિતમોહનવંશમ્ ॥

ચલિતદ્ગાઞ્ચલચઞ્ચલમૌલિકપોલવિલોલવતંસમ્ ॥

રાસે હરિમિહ વિહિતવિલાસં

સ્મરતિ મનો મમ કૃતપરિહાસમ્ ॥ ૧ ॥

ચન્દ્રકચારુમયૂરશિખણ્ડકમણ્ડલવલયિતકેશમ્ ॥

પ્રચુરપુરન્દરધનુરનુરઞ્જિતમેદુરમુદિરસુવેશમ્ ॥ ૨ ॥ રાસે હરિમિહ

ગોપકદમ્બનિતમ્બવતીમુખચુમ્બનલમ્બિતલોભમ્ ॥

બન્ધુજીવમધુરાધરપલ્લવમુલ્લસિતસ્મિતશોભમ્ ॥ ૩ ॥ રાસે હરિમિહ

વિપુલપુલકમુજપલ્લવવલયિતવલ્લવયુવતિસહસ્રમ્ ॥

કચરણોરસિ મણિગણભૂષણકિરણવિભિન્નતમિસ્રમ્ ॥ ૪ ॥ રાસે હરિમિહ

જલદપટલચલદિન્દુવિનન્દકચન્દનતિલકલલાટમ્ ॥

પીનઘનસ્તનમણ્ડલમર્દનનિર્દયહૃદયકપાટમ્ ॥ ૫ ॥ રાસે હરિમિહ var - પીનપયોધરપરિસર

મણિમયમકરમનોહરકુણ્ડલમણિડેતગણ્ડમુદ્ધરમ્ ॥

પીતવસનમનુગતમુનિમનુજસુરાસુરવરપરિવારમ્ ॥ ૬ ॥ રાસે હરિમિહ

વિશદ્ધકમ્બતલે મિલિતં કલિકલુષભયં શમયન્તમ્ ॥

મામપિ કિમપિ તરજ્ઞદનજ્ઞદૃશા મનસા રમયન્તમ્ ॥ ૭ ॥ રાસે હરિમિહ var - વપુષા

શ્રીજયદેવભણિતમતિસુન્દરમોહનમધુરિપુરૂપમ્ ॥

હરિચરણસ્મરણં પ્રતિ સમ્પ્રતિ પુણ્યવતામનુરૂપમ્ ॥ ૮ ॥ રાસે હરિમિહ

ગણયતિ ગુણગ્રામં ભ્રામં ભ્રમાદપિ નેહતે

વહતિ ચ પરિતોષં દોષં વિમુચ્યતિ દૂરતઃ ॥

યુવતિષુ વલસ્તૃષ્ણે કૃષ્ણે વિહારિણિ માં વિના

પુનરપિ મનો વામં કામં કરોતિ કરોમિ કિમ્ ॥ ૧૫ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૬ ॥ }

નિભૃતનિકુઞ્જગૃહં ગતયા નિશિ રહસિ નિલીય વસન્તમ્ ॥

ચકિતવિલોકિતસકલદિશા રતિરભસરસેન હસન્તમ્ ॥

સખિ હે કેશિમથનમુદ્ધરમ્

રમય મયા સહ મદનમનોરથભાવિતયા સવિકારમ્ ॥ ૧ ॥

પ્રથમસમાગમલક્ષિતયા પટુચાટુશતૈરનુકૂલમ્ ॥

મૃદુમધુરસ્મિતભાષિતયા શિથિલીકૃતજ્વનદુકૂલમ્ ॥ ૨ ॥ સખિ હે

કિસલયશયનનિવેશિતયા ચિરમુરસિ મમૈવ શયાનમ્ ॥
કૃતપરિસ્મભણયુમ્બનયા પરિસ્મ્ય કૃતાધરપાનમ્ ॥ ૩ ॥ સખિ હે

અલસનિમીલિતલોચનયા પુલકાવલિલલિતકપોલમ્ ॥
શ્રમજલસકલકલેવરયા વરમદનમદ્મદિતિલોલમ્ ॥ ૪ ॥ સખિ હે

કોકિલકલરવકૂજિતયા જિતમનસિજતન્ત્રવિચારમ્ ॥
શલથકુસુમાકુલકુન્તલયા નખલિખિતઘનસ્તનભારમ્ ॥ ૫ ॥ સખિ હે

ચરણરણિતમણિનૂપુરયા પરિપૂરિતસુરતવિતાનમ્ ॥
મુખરવિશૃંગ્ગલમેખલયા સકચગ્રહયુમ્બનદ્ધાનમ્ ॥ ૬ ॥ સખિ હે

રતિસુખસમયરસાલસયા દરમુકુલિતનયનસરોજમ્ ॥
નિઃસહનિપતિતતનુલતયા મધુસૂદનમુદિતમનોજમ્ ॥ ૭ ॥ સખિ હે

શ્રીજયદેવભણિતમિદમતિશયમધુરિપુનિધુવનશીલમ્ ॥
સુખમુક્તિઞ્ઞિઠતગોપવધૂકથિતં વિતનોતુ સલીલમ્ ॥ ૮ ॥ સખિ હે var - રાધિકયા

હસ્તસ્રસ્તવિલાસવંશમનૃજુભૂવલિમદ્બલ્લવી-
વૃન્દોત્સારિદૃગન્તવીક્ષિતમતિસ્વેદાર્દ્રગણ્ડસ્થલમ્ ॥
મામુદ્ધીક્ષ્ય વિલક્ષિતં સ્મિતસુધામુગ્ધાનનં કાનને
ગોવિન્દં પ્રજસુન્દરીગણવૃતં પશ્યામિ હૃષ્યામિ ચ ॥ ૧૬ ॥

દુરાલોકસ્તોકસ્તબકનવકાશોકલતિકા-
વિકાસઃ કાસારોપવનપવનોડપિ વ્યથયતિ ॥
અપિ ભ્રામ્યહ્જીરણિતરમણીયા ન મુક્તુલ-
પ્રસૂતિશ્રૂતાનાં સખિ શિખરિણીયં સુખયતિ ॥ ૧૭ ॥

સાકૂતસ્મિતમાકુલાકુલગલદ્ધમ્બિલ્લમુલ્લાસિત-
ભૂવલ્લીકમલીકદર્શિતભુજમૂલાર્દપૃષ્ઠસ્તનમ્ ॥
ગોપીનાં નિભૃતં નિરીક્ષ્ય ગમિતાકાક્ષશ્ચિરં ચિન્તય-
જ્ઞન્તર્મુગ્ધમનોહરો હરતુ વઃ કલેશં ન વઃ કેશવઃ ॥ ૧૮ ॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દે અકલેશકેશવો નામ દ્વિતીયઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૭પ્તેર્ ॥ તૃતીયઃ સર્ગઃ ॥

૧ ॥ મુગ્ધમધુસૂદનઃ ॥

કંસારિરપિ સંસારવાસનાબન્ધશૃક્ષલામ્ ॥

રાધામાધાય હૃદયે તત્યાજ વ્રજસુન્દરીઃ ॥ ૧૯ ॥

ઈતસ્તતસ્તામનુસૃત્ય રાધિકા-

મનજ્ઞબાણવ્રણાભિજ્ઞમાનસઃ ॥

કૃતાનુતાપઃ સ કલિન્દનન્દિની-

તટાન્તકુઞ્ચે નિષસાદ માધવઃ ॥ ૨૦ ॥

૧ ॥ ગીતમ્ ૭ ॥

મામિયં ચલિતા વિલોક્ય વૃતં વધૂનિચયેન ॥

સાપરાધતયા મયાપિ ન વારિતાતિભયેન ॥

હરિહરિ હતાદરતયા ગતા સા ગતા કુપિતેવ ॥ ૧ ॥

કિં કરિષ્યતિ કિં વદિષ્યતિ સા ચિરં વિરહેણ ॥
કિં ધનેન જનેન કિં મમ જીવનેન ગૃહેણ ॥ ૨ ॥ હરિહરિ

ચિન્તયામિ તદ્દનનં કુટિલભુ કોપભરેણ ॥
શોણપદ્મમિવોપરિ ભ્રમતાકુલભ્રમરેણ ॥ ૩ ॥ હરિહરિ

તામહં હદિ સંગતામનિશં ભૂશં રમયામિ ॥
કિં વનેડનુસરામિ તામિહ કિં વૃથા વિલપામિ ॥ ૪ ॥ હરિહરિ

તન્વિ ખિન્નમસૂયયા હૃદયં તવાકલયામિ ॥
તન્ન વેદ્મિ કુતો ગતાસિ ન તેન તેડનુનયામિ ॥ ૫ ॥ હરિહરિ

દૃશ્યસે પુરતો ગતાગતમેવ તે વિદ્ધાસિ ॥
કિં પુરેવ સમભ્રમં પરિરમ્ભણં ન દદાસિ ॥ ૬ ॥ હરિહરિ

ક્ષમ્યતામપરં કદાપિ તવેદૃશં ન કરોમિ ॥
દેહિ સુન્દરિ દર્શનં મમ મન્મથેન દુનોમિ ॥ ૭ ॥ હરિહરિ

વર્ણિતં જયદેવકેન હરેરિદં પ્રવણેન ॥
કિન્દુબિલ્વસમુદ્રસમ્ભવરોહિણીરમણેન ॥ ૮ ॥ હરિહરિ

કુવલયદલશ્રેણી કણ્ઠે ન સા ગરલદ્યુતિઃ
હદિ બિસલતાહારો નાયં ભુજ્જમનાયકઃ ॥

મલયજરજો નેદં ભસ્મ પ્રિયારહિતે મયિ
પ્રહર ન હરભ્રાન્ત્યાનજ્ઞ કુધા કિમુ ધાવસિ ॥ ૨૧॥

પાણૌ મા કુરુ ચૂતસાયકમમું મા ચાપમારોપય
ક્રીડાનિર્જિતવિશ્વમૂર્છિતજનાઘાતેન કિં પૌરુષમ્ ॥
તસ્યા એવ મૃગીદૃશો મનસિજપ્રેક્ષ્ટકટાક્ષાશુગ-
શ્રેણીજર્જરિતં મનાગપિ મનો નાઘાપિ સંધુક્ષતે ॥ ૨૨॥

ભૂચાપે નિહિતઃ કટાક્ષવિશિખો નિર્માતુ મર્મવ્યથાં
શ્યામાત્મા કુટિલઃ કરોતુ કબરીભારોડપિ મારોઘમમ્ ॥
મોહં તાવદ્યં ચ તન્વિ તનુતાં બિમ્બાધરો રાગવાન્
સદ્વૃત્તસ્તનમણ્ડલસ્તવ કથં પ્રાણૈર્મમ ક્રીડતિ ॥ ૨૩॥

તાનિ સ્પર્શસુખાનિ તે ચ તરલસિન્ધુઘા દૃશોર્વિભ્રમા-
સ્તદ્વકત્રામ્બુજસૌરભં સ ચ સુધાસ્યન્તિર્ગિરં વક્રિમા ॥
સા બિમ્બાધરમાધુરીતિ વિષયાસજ્ઞેડપિ ચેન્માનસં
તસ્યાં લગ્નસમાધિ હન્ત વિરહવ્યાધિઃ કથં વર્ધતે ॥ ૨૪॥

ભૂપલ્લવં ધનુરપાજ્જતરજ્જિતનિ var - ભૂવલ્લરિર્ધનુ
બાણા ગુણઃ શ્રવણપાલિરિતિ સ્મરેણ ॥
અસ્યામનજ્જયજ્જમદેવતાયાં
અસ્ત્રાણિ નિર્જિતજગન્તિ કિમર્પિતાનિ ॥ ૨૫॥

તિર્યક્કણ્ઠવિલોલમૌલિતરલોત્તંસસ્ય વંશોચ્ચલદ્-
ગીતિસ્થાનકૃતાવધાનલલનાલક્ષૈર્ન સંલક્ષિતાઃ ॥

सम्भुग्धे मधुसूदनस्य मधुरे राधामुजेन्दौ मृदु-
स्पन्दं कन्दलिताश्विरं ददतु वः क्षेमं कटाक्षोर्मयः ॥ २५ ॥

॥ इति श्रीगितगोविन्दे मुग्धमधुसूदनो नाम तृतीयः सर्गः ॥

इति

८६५२२॥ चतुर्थः सर्गः ॥

{ ॥ सिग्धमधुसूदनः ॥ }

यमुनातीरवानीरनिकुञ्जे मन्दमास्थितम् ॥

प्राङ् प्रेमभरोद्भ्रान्तं माधवं राधिकासभी ॥ २७ ॥

{ ॥ गीतम् ८ ॥ }

निन्दति चन्दनमिन्दुकिरणमनु विन्दति भेदमधीरम् ॥

व्यालनिलयमिलनेन गरलमिव कलयति मलयसमीरम् ॥

माधव मनसिजविशिभभयाद्विव भावनया त्वयि लीना

सा विरहे तव दीना ॥ १ ॥

अविरलनिपतितमदनशराद्विव भवद्वनाय विशालम् ॥

स्वहृदयमर्मणी वर्म करोति सजलनलिनीदलजलम् ॥ २ ॥ सा विरहे तव दीना

कुसुमविशिभशरतल्पमनल्पविलासकलाकमनीयम् ॥

व्रतमिव तव परिभक्तसुभाय करोति कुसुमशयनीयम् ॥ ३ ॥ सा विरहे तव दीना

वहति य गलितविलोचनजलभरमाननकमलमुद्गरम् ॥ var - विगलितलोचन

विधुमिव विकटविधुन्तुद्वन्द्वलनगलितामृतधारम् ॥ ४ ॥ सा विरहे तव दीना

વિલિખતિ રહસિ કુરંગ્મદેન ભવન્તમસમશરભૂતમ્ ॥

પ્રણમતિ મકરમધો વિનિધાય કરે ચ શરં નવચૂતમ્ ॥ ૫ ॥ સા વિરહે તવ દીના

પ્રતિપદ્મિદમપિ નિગતતિ માધવ તવ ચરણે પતિતાહમ્ ॥

ત્વયિ વિમુખે મયિ સપદિ સુધાનિધિરપિ તનુતે તનુદાહમ્ ॥ ૬ ॥ સા વિરહે તવ દીના

ધ્યાનલયેન પુરઃ પરિકલ્પ્ય ભવન્તમતીવ દુરાપમ્ ॥

વિલપતિ હસતિ વિષીદતિ રોદ્ધિતિ ચઞ્ચતિ મુઞ્ચતિ તાપમ્ ॥ ૭ ॥ સા વિરહે તવ દીના

શ્રીજયદેવભણિતમિદમધિકં યદિ મનસા નટનીયમ્ ॥

હરિવિરહાકુલબલ્લવયુવતિસખીવચનં પઠનીયમ્ ॥ ૮ ॥ સા વિરહે તવ દીના

આવાસો વિપિનાયતે પ્રિયસખીમાલાપિ જાલાયતે

તાપોડપિ શ્વસિતેન દાવદહનજ્વાલાકલાપાયતે ॥

સાપિ ત્વદ્વિરહેણ હન્ત હરિણીરૂપાયતે હા કથં

કન્દર્પોડપિ યમાયતે વિરચયઞ્શાદ્ઘૂલવિક્રીડિતમ્ ॥ ૨૮ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૯ ॥ }

સ્તનવિનિહિતમપિ હારમુદ્ધરમ્ ॥

સા મનુતે કૃશતનુરતિભારમ્ ॥

રાધિકા વિરહે તવ કેશવ ॥ ૧ ॥

સરસમસૃણમપિ મલયજપદ્મમ્ ॥

પશ્યતિ વિષમિવ વપુષિ સશદ્ધમ્ ॥ ૨ ॥ રાધિકા

શ્રસિતપવનમનુપમપરિણાહમ્ ॥
મદનદહનમિવ વહતિ સદાહમ્ ॥ ૩ ॥ રાધિકા

દ્વિશિ દ્વિશિ કિરતિ સજલકણજાલમ્ ॥
નયનનલિનમિવ વિગલિતનાલમ્ ॥ ૪ ॥ રાધિકા

નયનવિષયમપિ કિસલયતલ્પમ્ ॥
કલયતિ વિહિતહુતાશવિકલ્પમ્ ॥ ૫ ॥ રાધિકા

ત્યજતિ ન પાણિતલેન કપોલમ્ ॥
બાલશશિનમિવ સાયમલોલમ્ ॥ ૬ ॥ રાધિકા

હરિરિતિ હરિરિતિ જપતિ સકામમ્ ॥
વિરહવિહિતમરણેન નિકામમ્ ॥ ૭ ॥ રાધિકા

શ્રીજયદેવભણિતમિતિ ગીતમ્ ॥
સુખયતુ કેશવપદમુપનીતમ્ ॥ ૮ ॥ રાધિકા

સા રોમાઞ્ચતિ સીતકરોતિ વિલપત્યુત્કમ્પતે તામ્યતિ
ધ્યાયત્યુદ્ભ્રમતિ પ્રમીલતિ પતત્યુદ્યાતિ મૂર્છત્યપિ ॥
એતાવત્યતનુજ્વરે વરતનુર્જવેન્ન કિં તે રસાત્
સ્વવૈંદ્યપ્રતિમ પ્રસીદ્ધસિ યદિ ત્યક્તોડન્યથા નાન્તકઃ ॥ ૨૯ ॥ var - ત્યક્તાન્યથાન્યત્પરમ્

સ્મરાતુરં દૈવતવૈંદ્યહ
ત્વદ્જસજ્જામૃતમાત્રસાધ્યામ્ ॥

વિમુક્તબાધાં કુરુષે ન રાધા-

મુપેન્દ્ર વજ્રાદપિ દ્વરુણોડસિ ॥ ૩૧ ॥

કન્દર્પજ્વરસંજ્વરસ્તુરતનોરાશ્ચર્યમસ્યાશ્ચિરં var - સજ્જ્વરાતુરતનોરથ્યર્થમસ્યાશ્ચિરં

ચેતશ્ચન્દનચન્દ્રમઃકમલિનીચિન્તાસુ સંતામ્યતિ ॥

કિંતુ કલાન્તિવશેન શીતલતનું ત્વામેકમેવ પ્રિયં

ધ્યાયન્તી રહસિ સ્થિતા કથમપિ ક્ષીણા ક્ષણં પ્રાણિતિ ॥ ૨૯ ॥

ક્ષણમપિ વિરહઃ પુરા ન સેહે

નયનનિમીલનભિજ્ઞયા યયા તે ॥

શ્વસિતિ કથમસૌ રસાલશાખાં

ચિરવિરહેણ વિલોક્ય પુષ્પિતાગ્રામ્ ॥ ૩૨ ॥ var - વિરહેડપિ

વૃષ્ટિવ્યાકુલગોકુલાવનરસાદુદ્ધત્ય ગોવર્ધનં

ભિભ્રદ્વલ્લવવલ્લભાભિરધિકાનન્દાચ્ચિરં ચુમ્બિતઃ ॥

દર્પેણેવ તદર્પિતાધરતટીસિન્દૂરમુદ્રાક્ષિતો

બાહુર્ગોપપતેસ્તનોતુ ભવતાં શ્રેયાંસિ કંસદ્વિષઃ ॥ ૩૩ ॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દે સ્ત્રિગ્ધમાધવો નામ ચતુર્થઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૯પ્તેર્{ ૫૦અમઃ સર્ગઃ ॥ }

{ ૧૦ સાકાંક્ષપુણ્ડરીકાક્ષઃ ॥ }

અહમિહ નિવસામિ યાહિ રાધામનુનય મદ્વચનેન ચાનયેથાઃ ॥

ઇતિ મધુરિપુણા સખી નિયુક્તા સ્વયમિદમેત્ય પુનર્જગાદ રાધામ્ ॥ ૩૪ ॥

{ गीतम् १० }

वहति मलयसमीरे मदनमुपनिधाय ॥

स्फुटति कुसुमनिकरे विरहिहृदयदलनाय ॥

तव विरहे वनमाली सभि स्रीदति ॥ १ ॥

दहति शिशिरमयूषे मरणमनुकरोति ॥

पतति मदनविशिषे विलपति विकलतरोऽति ॥ २ ॥ तव विरहे

ध्वनति मधुपसमूहे श्रवणमपि दधाति ॥

मनसि वलितविरहे निशि निशि रुजमुपयाति ॥ ३ ॥ तव विरहे

वसति विपिनविताने त्यजति ललितधाम ॥

लुठति धरणिशयने बहु विलपति तव नाम ॥ ४ ॥ तव विरहे

रजति पिकसमुद्गये प्रतिदिशमनुयाति ॥

हसति मनुजनियये विरहमपलपति नेति ॥ ५ ॥ तव विरहे

स्फुरति कलरवरावे स्मरति ભણિતમેव ॥

तव रतिसुभविभवे बहुगायति गुणमतीव ॥ ६ ॥ तव विरहे

त्वदभिदशुभदमासं वदतु नरि शृणोति ॥

तमपि जपति सरसं परयुवतिषु न रतिमुपैति ॥ ७ ॥ तव विरहे

ભણતિ કવિજયદેવે વિરહિવિલસિતેન ॥

मनसि रत्नसविम्भवे हरिरुदयतु सुकृतेन ॥ ८ ॥ तव विरहे

पूर्व यत्र समं त्वया रतिपतेरासादितः सिद्धय-
स्तस्मिन्नेव निकुञ्जमन्मथमहातीर्थे पुनर्माधवः ॥
ध्यायंस्त्वामनिशं ऋषिपि तवैवालापमन्त्रावलीं
भूयस्त्वत्कुचकुम्भनिर्भरपरीरम्भामृतं वाञ्छति ॥ ३५ ॥

{ ॥ गीतम् ११ ॥ }

रतिसुभसारे गतमभिसारे मदनमनोहरवेशम् ॥
न कुरु नितम्बिनि गमनविलम्बनमनुसर तं हृदयेशम् ॥

धीरसमीरे यमुनातीरे वसति वने वनमाली
गोपीपीनपयोधारमर्दनयञ्चलकरयुगशाली ॥ १ ॥

नाम समेतं कृतसंकेतं वाद्यते मृदुवेष्टम् ॥
बहु मनुते ननु ते तनुसंगतपवनचलितमपि रेष्टम् ॥ २ ॥ धीरसमीरे var - तनु

पतति पतत्रे विचलति पत्रे शङ्खितभवदुपयानम् ॥
रथयति शयनं सचकितनयनं पश्यति तव पन्थानम् ॥ ३ ॥ धीरसमीरे

मुञ्जरमधीरं त्यज मञ्जरं रिपुमिव केलिसुलोलम् ॥
चल सभि कुञ्जं सतिमिरपुञ्जं शीलय नीलनिचोलम् ॥ ४ ॥ धीरसमीरे

उरसि मुरारेरुपहितहारे घन एव तरलबलाके ॥
तडिदिव पीते रतिविपरीते राजसि सुकृतविपाके ॥ ५ ॥ धीरसमीरे

विगलितवसनं परिहृतरसनं घटय जघनमपिधानम् ॥
किसलयशयने पङ्कजनयने निधिमिव हर्षनिधानम् ॥ ५ ॥ धीरसमीरे

हरिरभिमानी रजनिरिदानीमियमपि याति विरामम् ॥
कुरु मम वचनं सत्वररचनं पूरय मधुरिपुकामम् ॥ ७ ॥ धीरसमीरे

श्रीजयदेवे कृतहरिसेवे भाषति परमरमणीयम् ॥
प्रमुदितहृदयं हरिमतिसदयं नमत सुकृतकमनीयम् ॥ ८ ॥ धीरसमीरे

विकिरति मुहुः श्वासानाशाः पुरो मुहुरीक्षते
प्रविशति मुहुः कुञ्जं गुञ्जन्मुहुर्जहु ताम्यति ॥
रचयति मुहुः शय्यां पर्याकुलं मुहुरीक्षते
मदनकदनकलान्तः कान्ते प्रियस्तव वर्तते ॥ ३५ ॥

त्वद्गाम्येन समं समग्रमधुना तिग्मांशुरस्तं गतो
गोविन्दस्य मनोरथेन च समं प्राप्तं तमः सान्द्रताम् ॥
कोकानां करुणस्वनेन सदृशी दीर्घा मद्बभूवना
तन्मुग्धे विह्वलं विलम्बनमसौ रम्योऽभिसारक्षः ॥ ३७ ॥

आश्लेषादनु युम्भनादनु नजोल्लेभादनु स्वान्तज-
प्रोद्बोधादनु सम्भ्रमादनु रतारम्भादनु प्रीतयोः ॥
अन्यार्थं गतयोर्भ्रमान्भिलितयोः सम्भाषणैर्जनतो-
र्दम्पत्योरिह को न को न तमसि व्रीडाविमिश्रो रसः ॥ ३८ ॥

सत्प्रययकितं विन्यस्यन्तीं दृशौ तिमिरे पथि

પ્રતિતરુ મુહુઃ સિથત્વા મન્દં પદ્મનિ વિતન્વતીમ્ ॥
કથમપિ રહઃ પ્રાપ્તામઙ્ગૈરનજ્જતરઙ્ગિભિઃ
સુમુખિ સુભગઃ પશ્યન્સ ત્વામુપૈતુ ઋતાર્થતામ્ ॥ ૩૯ ॥

રાધામુગ્ધમુખારવિન્દમધુપસ્ત્રૈલોક્યમૌલિસ્થલી
નેપથ્યોચિતનીલરત્નમવનીભારાવતારક્ષમઃ ॥
સ્વચ્છન્દં વ્રજસુન્દરીજનમનસ્તોષપ્રદોષશ્ચિરં
કંસધ્વંસનધૂમકેતુરવતુ ત્વાં દેવકીનન્દનઃ ॥ ૪૦ ॥

॥ ઇતિ શ્રીગીતગોવિન્દેડમિસારિકવર્ણને સાકાક્ષપુણ્ડરીકાક્ષો નામ

પચ્ચમઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૯પ્તેર્ ॥ ૫૭ સર્ગઃ ॥

૧ કુણ્ઠવૈકુણ્ઠઃ ॥

અથ તાં ગન્તુમશક્તં ચિરમનુરક્તં લતાગૃહે દૃષ્ટ્વા ॥

તચ્ચરિતં ગોવિન્દે મનસિજમન્દે સખી પ્રાહ ॥ ૪૧ ॥

૧ ગીતમ્ ૧૨ ॥

પશ્યતિ દિશિ દિશિ રહસિ ભવન્તમ્ ॥

તદ્ધરમધુરમધૂનિ પિબન્તમ્ ॥ var - ત્વદ્ધર

નાથ હરે (જય નાથ હરે) સીદતિ રાધા વાસગૃહે ॥ ૧ ॥

ત્વદ્ભિસરણરભસેન વલન્તી ॥
પતતિ પદ્મનિ ક્રિયન્તિ ચલન્તી ॥ ૨ ॥ નાથ હરે

વિહિતવિશદ્ભિસકિસલયવલયા ॥
જીવતિ પરમિહ તવ રતિકલયા ॥ ૩ ॥ નાથ હરે

મુહુરવલોકિતમણ્ડનલીલા ॥
મધુરિપુરહમિતિ ભાવનશીલા ॥ ૪ ॥ નાથ હરે

ત્વરિતમુપૈતિ ન કથમભિસારમ્ ॥
હરિરિતિ વદતિ સખીમનુવારમ્ ॥ ૫ ॥ નાથ હરે

શિલષ્યતિ ચુમ્બતિ જલધરકલ્પમ્ ॥
હરિરુપગત ઇતિ તિમિરમનલ્પમ્ ॥ ૬ ॥ નાથ હરે

ભવતિ વિલમ્બિનિ વિગલિતલક્ષ્મી ॥
વિલપતિ રોદ્ધિતિ વાસકસક્ષ્મી ॥ ૭ ॥ નાથ હરે

શ્રીજયદેવકવેરિદ્ધિમુદ્ધિતમ્ ॥
રસિકજનં તનુતામતિમુદ્ધિતમ્ ॥ ૮ ॥ નાથ હરે

વિપુલપુલકપાલિઃ સ્ફીતસીત્કારમન્ત-
ર્જનિતજડિમકાકુવ્યાકુલં વ્યાહરન્તી ॥
તવ કિતવ વિધાયામન્દકન્દર્પચિન્તાં var - વિધત્તે મન્દ
રસજલધિનિમગ્ના ધ્યાનલગ્ના મૃગાક્ષી ॥ ૪૨ ॥

અક્ષેષ્વાભરણં કરોતિ બહુશઃ પત્રેડપિ સંચારિણિ
પ્રાપ્તં ત્વાં પરિશક્રુતે વિતનુતે શય્યાં ચિરં ધ્યાયતિ ॥
ઈત્યાકલ્પવિકલ્પતલ્પસ્યનાસંકલ્પલીલાશત-
વ્યાસક્તાપિ વિના ત્વયા વરતનુર્નેષા નિશાં નેષ્યતિ ॥ ૪૩ ॥

કિં વિશ્રામ્યસિ કૃષ્ણભોગિભવને ભાણ્ડીરભૂમીરુહિ
ભ્રાતર્યાહિ ન દૃષ્ટિગોચરમિતઃ સાનન્દનન્દાસ્પદમ્ ॥
રાધાયા વચનં તદધ્વગમુખાન્નન્દાન્તિકે ગોપતો
ગોવિન્દસ્ય જયતિ સાયમતિથિપ્રાશસ્ત્યગર્ભા ગિરઃ ॥ ૪૪ ॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દે વાસકસક્ષાવર્ણને કુણ્ઠવૈકુણ્ઠો નામ ષષ્ઠઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૯પ્તેર્ ॥ સપ્તમઃ સર્ગઃ ॥

૧ ॥ નાગરનારાયણઃ ॥

અત્રાન્તરે ચ કુલટાકુલવર્ત્મપાત-

સંજાતપાતક ઇવ સ્ફુટલાઞ્છનશ્રીઃ ॥

વૃન્દાવનાન્તરમદીપયદંશુજાલૈ-

દિક્કસુન્દરીવદનચન્દનબિન્દુરિન્દુઃ ॥ ૪૫ ॥

પ્રસરતિ શશધરભિમ્બે વિહિતવિલમ્બે ચ માધવે વિધુરા ॥

વિરચિતવિવિધવિલાપં સા પરિતાપં ચકારોચ્ચૈઃ ॥ ૪૬ ॥

૧ ॥ ગીતમ્ ૧૩ ॥

કથિતસમયેડપિ હરિરહ ન યયૌ વનમ્ ॥

મમ વિફલમિદમમલરૂપમપિ યૌવનમ્ ॥

યામિ હે કમિહ શરણં સખીજનવચનવચ્ચિતા ॥ ૧ ॥

યદ્નુગમનાય નિશિ ગહનમપિ શીલિતમ્ ॥
તેન મમ હૃદયમિદમસમશરકીલિતમ્ ॥ ૨ ॥ યામિ હે

મમ મરણમેવ વસ્મતિવિતથકેતના ॥
કિમિહ વિષહામિ વિરહાનલમચેતના ॥ ૩ ॥ યામિ હે

મામહહ વિધુરયતિ મધુરમધુયામિની ॥
કાપિ હરિમનુભવતિ કૃતસુકૃતકામિની ॥ ૪ ॥ યામિ હે

અહહ કલયામિ વલયાદિમણીભૂષણમ્ ॥
હરિવિરહદહનવહનેન બહુદૂષણમ્ ॥ ૫ ॥ યામિ હે

કુસુમસુકુમારતનુમતનુશરલીલયા ॥
સ્રગપિ હૃદિ હન્તિ મામતિવિષમશીલયા ॥ ૬ ॥ યામિ હે

અહમિહ નિવસામિ ન ગણિતવનવેતસા ॥
સ્મરતિ મધુસૂદનો મામપિ ન ચેતસા ॥ ૭ ॥ યામિ હે

હરિચરણશરણજયદેવકવિભારતી ॥
વસતુ હૃદિ યુવતિરિવ કોમલકલાવતી ॥ ૮ ॥ યામિ હે

તત્કિં કામપિ કામિનીમભિસૃતઃ કિં વા કલાકેલિભિ-
ર્બદ્ધો બન્ધુભિરન્ધકારિણિ વનોપાન્તે કિમુ ભ્રામ્યતિ ॥

કાન્તઃ કલાન્તમના મનાગપિ પથિ પ્રસ્થાતુમેવાક્ષમઃ
સંકેતીકૃતમઞ્જુવઞ્જુલલતાકુઞ્જેડપિ યજ્ઞાગતઃ ॥ ૪૭ ॥

અથાગતં માધવમન્તરેણ
સખીમિયં વીક્ષ્ય વિષાદમૂકામ્ ॥
વિશક્રુમના રમિતં કયાપિ
જનાર્દનં દૃષ્ટવદેતદ્દાહ ॥ ૪૮ ॥

{ ગીતમ્ ૧૪ }

સ્મરસમરોચિતવિરચિતવેશા ॥
ગલિતકુસુમદરવિલુલિતકેશા ॥

કાપિ મધુરિપુણા વિલસતિ યુવતિરધિકગુણા ॥ ૧ ॥

હરિપરિસ્મભણવલિતવિકારા ॥
કુચકલશોપરિ તરલિતહારા ॥ ૨ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

વિચલદ્વલકલલિતાનનચન્દ્રા ॥
તદ્ધરપાનરભસકૃતતન્દ્રા ॥ ૩ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

ચઞ્ચલકુણ્ડલદ્વલિતકપોલા ॥
મુખરિતરશનજઘનગલિતલોલા ॥ ૪ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

દ્યોતવિલોકિતલક્ષ્મિતહસિતા ॥
બહુવિધકૂજિતરતિરસરસિતા ॥ ૫ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

વિપુલપુલકપૃથુવેપથુભજ્ઞા ॥
શ્રસિતનિમીલિતવિકસદ્નજ્ઞા ॥ ૬ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

શ્રમજલકણભરસુભગશરીરા ॥
પરિપતિતોરસિ રતિરણધીરા ॥ ૭ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

શ્રીજયદેવભણિતહરિરમિતમ્ ॥
કલિકલુષં જનયતુ પરિશમિતમ્ ॥ ૮ ॥ કાપિ મધુરિપુણા

વિરહપાણ્ડુમુરારિમુખામ્બુજ-
ધુતિરિયં તિરયજ્ઞપિ વેદનામ્ ॥ var ચેતનામ્
વિધુરતીવ તનોતિ મનોભુવઃ
સુહૃદયે હૃદયે મદનવ્યથામ્ ॥ ૪૯ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૧૫ ॥ }
સમુદ્ધિતમદને રમણીવદને ચુમ્બનવલિતાધરે ॥
મૃગમદ્દતિલકં લિખતિ સપુલકં મૃગમિવ રજનીકરે ॥

રમતે યમુનાપુલિનવને વિજયી મુરારિરધુના ॥ ૧ ॥

ઘનચયરુચિરે રચયતિ ચિકુરે તરલિતતરુણાનને ॥
કુરબકકુસુમં ચપલાસુષમં રતિપતિમૃગકાનને ॥ ૨ ॥ રમતે

ઘટયતિ સુઘને કુચયુગગગને મૃગમદ્દરુચિરૂષિતે ॥
મણિસરમમલં તારકપટલં નખપદ્મશશિભૂષિતે ॥ ૩ ॥ રમતે

જિતબિસશકલે મૃદુભુજયુગલે કરતલનલિનીદલે ॥
મરકતવલયં મધુકરનિચયં વિતરતિ હિમશીતલે ॥ ૪ ॥ રમતે

રતિગૃહજઘને વિપુલાપઘને મનસિજકનકાસને ॥
મણિમયરસનં તોરણહસનં વિકિરતિ કૃતવાસને ॥ ૫ ॥ રમતે

ચરણકિસલયે કમલાનિલયે નખમણિગણપૂજિતે ॥
બહિરપવરણં યાવકભરણં જનયતિ હૃદિ યોજિતે ॥ ૬ ॥ રમતે

રમયતિ સુદૃશં કામપિ સુભૃશં બલહલધરસોદરે ॥
કિમફલમવસં ચિરમિહ વિરસં વદ સખિ વિટપોદરે ॥ ૭ ॥ રમતે

ઈહ રસભાણને કૃતહરિગુણને મધુરિપુપદસેવકે ॥
કલિયુગચરિતં ન વસતુ દુરિતં કવિનૃપજયદેવકે ॥ ૮ ॥ રમતે

નાયાતઃ સખિ નિર્દયો યદિ શઠસ્ત્વં દૂતિ કિં દૂયસે
સ્વચ્છન્દં બહુવલ્લભઃ સ રમતે કિં તત્ર તે દૂષણમ્ ॥
પશ્યાઘ પ્રિયસક્ષમાય દ્યુતિતસ્યાકૃષ્ણમાણં ગુણૈ-
સ્તકણ્ઠાર્તિભરાદિવ સ્ફુટદિદં ચેતઃ સ્વયં યાસ્યતિ ॥ ૫૦ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૧૬ ॥ }

અનિલતરલકુવલયનયનેન ॥
તપતિ ન સા કિસલયશયનેન ॥

સખિ યા રમિતા વનમાલિના ॥ ૧ ॥

વિકસિતસરસિજલલિતમુખેન ॥
સ્ફુટતિ ન સા મનસિજવિશિખેન ॥ ૨ ॥ સખિ યા

અમૃતમધુરમૃદુતરવચનેન ॥
જ્વલતિ ન સા મલયજપવનેન ॥ ૩ ॥ સખિ યા

સ્થલજલરુહરુચિકરચરણેન ॥
લુઠતિ ન સા હિમકરકિરણેન ॥ ૪ ॥ સખિ યા

સજલજલદસમુદયરુચિરેણ ॥
દલતિ ન સા હૃદિ વિહરભરેણ ॥ ૫ ॥ સખિ યા var - ચિરવિરહેણ

કનકનિકષરુચિશુચિવસનેન ॥
શ્વસિતિ ન સા પરિજનહસનેન ॥ ૬ ॥ સખિ યા

સકલભુવનજનવરતરણેન ॥
વહતિ ન સા રુજમતિકરણેન ॥ ૭ ॥ સખિ યા

શ્રીજયદેવભણિતવચનેન ॥
પ્રવિશતુ હરિરપિ હૃદયમનેન ॥ ૮ ॥ સખિ યા

મનોભવાનન્દન ચન્દનાનિલ
પ્રસીદ રે દક્ષિણ મુઞ્ચ વામતામ્ ॥
ક્ષણં જગત્પ્રાણ વિધાય માધવં
પુરો મમ પ્રાણહરો ભવિષ્યસિ ॥ ૫૧ ॥

રિપુરિવ સખીસંવાસોડયં શિખીવ હિમાનિલો
વિષમિવ સુધારશ્મિર્યસ્મિન્કુનોતિ મનોગતે ॥
હૃદયમદ્યે તસ્મિન્નેવં પુનર્વલતે બલાત્
કુવલયદૃશાં વામઃ કામો નિકામનિરકુશઃ ॥૫૨॥

બાધાં વિધેહિ મલયાનિલ પઞ્ચબાણ
પ્રાણાન્ગૃહાણ ન ગૃહં પુનરાશ્રયિષ્યે ॥
કિં તે કૃતાન્તભગિનિ ક્ષમયા તરજૈ-
રજ્જાનિ સિઞ્ચ મમ શામ્યતુ દેહદાહઃ ॥૫૩॥

પ્રાતર્નીલનિચોલમચ્યુતમુરસંવીતપીતામ્બરં
રાધાયાશ્ચકિતં વિલોક્ય હસતિ સ્વૈરં સખીમણ્ડલે ॥
પ્રીલાયઞ્ચલમઞ્ચલં નયનયોરાધાય રાધાનને
ગૂઢં સ્મેરમુખોડયમસ્તુ જગદ્દાનન્દાય નન્દાત્મજઃ ॥૫૪॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દે વિપ્રલબ્ધાવર્ણને નાગનારાયણો નામ સપ્તમઃ સર્ગઃ ॥
iતિ

૮૯પ્તેર્ ॥ અષ્ટમઃ સર્ગઃ ॥

{ ॥ વિલક્ષ્મીલક્ષ્મીપતિઃ ॥ }

અથ કથમપિ યામિનીં વિનીય
સ્મરશરજ્જરિતાપિ સા પ્રભાતે ॥

અનુનયવચનં વદન્તમગ્રે

પ્રણાતમપિ પ્રિયમાહ સાભ્યસૂયમ્ ॥૫૫॥

{ ॥ ગીતમ્ ૧૭ ॥ }

સ્વનિજનિતગુરુજગરરાગકષાયિતમલસનિવેશમ્ ॥
વહતિ નયનમનુરાગમિવ સ્ફુટમુદિતરસાભિનિવેશમ્ ॥

હરિહરિ યાહિ માધવ યાહિ કેશવ મા વદ કૈતવવાદં
તામનુસર સરસીરુહલોચન યા તવ હરતિ વિષાદમ્ ॥ ૧ ॥

કજ્જલમલિનવિલોચનચુમ્બનવિરચિતનીલિમરૂપમ્ ॥
દશનવસનમરુણં તવ કૃષ્ણ તનોતિ તનોરનુરૂપમ્ ॥ ૨ ॥ યાહિ માધવ

વપુરનુહરતિ તવ સ્મરસજ્જરખરનખરક્ષતરેખમ્ ॥
મરકતશકલકલિતકલધૌતલિપિરેવ રતિજયલેખમ્ ॥ ૩ ॥ યાહિ માધવ

ચરણકમલગલદ્વલત્તકસિત્તમિદં તવ હૃદયમુદારમ્ ॥
દર્શયતીવ બહિર્મદનદ્રુમનવકિસલયપરિવારમ્ ॥ ૪ ॥ યાહિ માધવ

દશનપદં ભવદ્ધરગતં મમ જનયતિ ચેતસિ ખેદમ્ ॥
કથયતિ કથમધુનાપિ મયા સહ તવ વપુરેતદ્ભેદમ્ ॥ ૫ ॥ યાહિ માધવ

બહિરિવ મલિનતરં તવ કૃષ્ણ મનોઽપિ ભવિષ્યતિ નૂનમ્ ॥
કથમથ વઞ્ચયસે જનમનુગતમસમશરજ્વરદૂનમ્ ॥ ૬ ॥ યાહિ માધવ

ભ્રમતિ ભવાનબલાકવલાય વનેષુ કિમત્ર વિચિત્રમ્ ॥
પ્રથયતિ પૂતનિકૈવ વધૂવધનિર્દયબાલચરિત્રમ્ ॥ ૭ ॥ યાહિ માધવ

શ્રીજયદેવભણિતરતિવઞ્ચિતખણિતયુવતિવિલાપમ્ ॥

શૃણુત સુધામધુરં વિબુધા વિબુધાલયતોઽપિ દુરાપમ્ ॥ ૮ ॥ યાહિ માધવ

તદેવં પશ્યન્ત્યાઃ પ્રસરદનુરાગં બહિરિવ

પ્રિયાપાદલક્ષ્મ્યુરિતમરુણચ્છાયહૃદયમ્ ॥

મમાદ્ય પ્રખ્યાતપ્રણયભરભક્તેન કિતવ

ત્વદ્વલોકઃ શોકાદપિ કિમપિ લક્ષ્મી જનયતિ ॥ ૫૬ ॥

અન્તર્મોહનમૌલિઘૂર્ણનચલન્મન્દારવિસંસનઃ

સ્તબ્ધાકર્ષણલોચનોત્સવમહામન્ત્રઃ કુરજ્જીદૃશામ્ ॥

દૃપ્યદ્દાનવદ્ભૂયમાનદ્ધિવિષદૂર્વારદુર્વદના-

દ્ધ્વંસઃ કંસરિપોઃ પ્રરોપયતુ વઃ શ્રેયાંસિ વંશીરવઃ ॥ ૫૭ ॥

ઈતિ ગીતગોવિન્દે ખણ્ડિતાવર્ણને વિલક્ષ્યલક્ષ્મીપતિર્નામ અષ્ટમઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૭પ્તેર્ ॥ નવમઃ સર્ગઃ ॥

૥ મન્દમુકુન્દઃ ॥

તામથ મન્મથભિન્નાં

રતિરસભિન્નાં વિષાદસમ્પન્નામ્ ॥

var - અથ તાં મન્મથભિન્નાં રતિરસભિન્નાં વિવાદસમ્પન્નામ્

અનુચિન્તિતહરિચરિતાં

કલહાન્તરિતામુવાચ સખી ॥ ૫૮ ॥

૥ ગીતમ્ ૧૮ ॥

હરિરભિસરતિ વહતિ મધુપવને ॥

किमपरमधिकसुखं सभिर्भुवने ॥

माधवे मा कुरु मानिनि मानमये ॥ १ ॥

तालङ्गलाद्यपि गुरुमतिसरसम् ॥
किं विङ्गलीकुरुषे कुचकलशम् ॥ २ ॥ माधवे

कति न कथितमिदमनुपमयिरम् ॥
मा परिहर हरिमतिशयरयिरम् ॥ ३ ॥ माधवे

किमिति विषीदसि रोदधि विङ्गला ॥
विहसति युवतिसत्मा तव सकला ॥ ४ ॥ माधवे

मृदुनलिनीदलशीतलशयने ॥
हरिमवलोक्य सङ्गलय नयने ॥ ५ ॥ माधवे

जनयसि मनसि किमिति गुरुभेदम् ॥
शृणु मम वचनमनीहितभेदम् ॥ ६ ॥ माधवे

हरिरुपयातु वदतु बहुमधुरम् ॥
किमिति करोषि हृद्यमतिविधुरम् ॥ ७ ॥ माधवे

श्रीजयदेवभणितमतिललितम् ॥
सुभयतु रसिकजनं हरिचरितम् ॥ ८ ॥ माधवे

स्निग्धे यत्परुषासि यत्प्रणमति स्तब्धासि यद्वागिणि
द्वेषस्थासि यद्गुम्भुजे विमुખतां यातासि तस्मिन्प्रिये ॥
तद्युक्तं विपरीतकारिणि तव श्रीभण्डयर्थी विषं var - युक्तं तद्
शीतांशुस्तपनो हिमं हुतवहः क्रीडामुद्धे यातनाः ॥ ५८ ॥

सान्द्रानन्दपुरन्दरादिदिविषद्वन्द्वैरमन्दादरा-
धानमैर्मकुटेन्द्रनीलमणिभिः सन्दर्शितेन्द्रिन्दिरम् ॥
स्वच्छन्दं मकरन्दसुन्दरगलन्मन्दाकिनीमेदुरं
श्रीगोविन्दपद्मरविन्दमशुभस्कन्दाय वन्दामहे ॥ ५० ॥

॥ इति गीतगोविन्दे कलहान्तरितावर्णने मन्दमुकुन्दो नाम नवमः सर्गः ॥

इति

८८५२२ ॥ ६१मः सर्गः ॥

॥ चतुरस्रतुर्भुजः ॥

अत्रान्तरे मसृणरोषवशामसीम-

निःश्वासनिःसहमुभीं सुमुभीमुपेत्य ॥ var - समुपेत्य राधाम्

सग्रीडमीक्षितसभीवदनां दिनान्ते

सानन्दगद्गदपदं हरिरित्युवाच ॥ ५१ ॥ var - विदं

॥ गीतम् १८ ॥

वदसि यदि किञ्चिदपि दन्तरुचिकौमुदी

हरति हरतिमिरमतिघोरम् ॥

स्फुरदधरसीधवे तव वदनचन्द्रमा

रोचयति लोचनचक्रम् ॥

પ્રિયે ચારુશીલે મુઝ્ય મયિ માનમનિદ્ધનં
સપદિ મદનાનલો દહતિ મમ માનસં
દેહિ મુખકમલમધુપાનમ્ ॥ ૧ ॥

સત્યમેવાસિ યદિ સુદ્ધતિ મયિ કોપિની
દેહિ ખરનખરશરઘાતમ્ ॥
ઘટય ભુજબન્ધનં જનય રદખણ્ડનં
યેન વા ભવતિ સુખજાતમ્ ॥ ૨ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

ત્વમસિ મમ ભૂષણં ત્વમસિ મમ જીવનં
ત્વમસિ મમ ભવજલધિરત્નમ્ ॥
ભવતુ ભવતીહ મયિ સતતમનોરોધિની
તત્ર મમ હૃદયમતિયત્નમ્ ॥ ૩ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

નીલનલિનાભમપિ તન્વિ તવ લોચનં
ધારયતિ કોકનદરૂપમ્ ॥
કુસુમશરબાણભાવેન યદિ રઞ્જયસિ
કૃષ્ણમિદમેતદનુરૂપમ્ ॥ ૪ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

સ્ફુરતુ કુચકુમ્ભયોરુપરિ મણિમઞ્જરી
રઞ્જયતુ તવ હૃદયદેશમ્ ॥
રસતુ રશનાપિ તવ ઘનજઘનમણ્ડલે
ઘોષયતુ મન્મથનિદેશમ્ ॥ ૫ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

સ્થલકમલગઞ્જનં મમ હૃદયરઞ્જનં

જનિતરતિરજ્જપરભાગમ્ ॥

ભણ મસૃણવાણિ કરવાણિ પદપદ્મજં var - ચરણદ્વયં

સરસલસદ્લલત્તકરાગમ્ ॥ ૬ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

સ્મરગરલખાણનં મમ શિરસિ માણનં

દેહિ પદપલ્લવમુદ્ધારમ્ ॥

જ્વલતિ મયિ દારુણો મદનકદનારુણો var - નાનલો

હરતુ તદ્દુપાહિતવિકારમ્ ॥ ૭ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

ઈતિ ચટુલચાટુપટુચારુ મુરવૈરિણો

રાધિકામધિ વચનજાતમ્ ॥

જયતિ પદ્માવતીરમણજયદેવકવિ-

ભારતીભણિતમિતિગીતમ્ ॥ ૮ ॥ પ્રિયે ચારુશીલે

પરિહર કૃતાતક્ટે શક્ટાં ત્વયા સતતં ઘન-

સ્તનજઘનયાકાન્તે સ્વાન્તે પરાનવકાશિનિ ॥

વિશતિ વિતનોરન્યો ધન્યો ન કોડપિ મમાન્તરં

સ્તનભરપરીરમ્ભારમ્ભે વિધેહિ વિધેયતામ્ ॥ ૯ ॥

મુગ્ધે વિધેહિ મયિ નિર્દયદન્તદંશ-

દોર્વલિલબન્ધનિભિડસ્તનપીડનાનિ ॥

ચણ્ડિ ત્વમેવ મુદ્ધમગ્ધ ન પગ્ધ્યાભાણ-

ચણ્ડાલકાણ્ડલનાદસવઃ પ્રયાન્તુ ॥ ૧૦ ॥

વ્યથયતિ વૃથા મૌનં તન્વિ પ્રપગ્ધ્યય પગ્ધ્યમં

तरुणि मधुरालापैस्तापं विनोदय दृष्टिभिः ॥

सुमुभि विमुभीत्मावं तावद्विमुञ्च न मुञ्च मां var - वञ्चय
स्वयमतिशयस्निग्धो मुग्धे प्रियोऽहमुपस्थितः ॥ ५४ ॥

अन्धूकद्युतिबान्धवोऽयमधरः स्निग्धो मधूकच्छवि-
र्गण्डश्चाण्डि यकास्ति नीलनलिनश्रीमोचनं लोचनम् ॥
नासाभ्येति तिलप्रसूनपद्मी कुन्दाभ्रान्ति प्रिये
प्रायस्त्वन्मुभसेवया विजयते विश्वं स पुष्पायुधः ॥ ५५ ॥

दृशौ तव मद्गलसे वदनमिन्दुसन्दीपकं var - मत्यान्वितं
गतिर्जनमनोरमा विधुतरम्भमूरुद्वयम् ॥
रतिस्तव कलावती रुचिरचित्रलेभे भ्रुवा-
वहो विबुधयौवनं वहसि तन्वी पृथ्वीगता ॥ ५६ ॥

शशिमुभि तव भाति भङ्गुरभूर्युवजनमोहनकरालकालसर्पी ॥
तद्बुद्धितविषभेषजं त्विहैका त्वदधरशीथुसुधैव भाग्यभाग्या ॥ ५७ ॥

प्रीतिं वस्तनुतां हरिः कुवलयपीडेन सार्धं रणे var - सा प्रीतिं तनुतां
राधापीनपयोधरस्मरणकृत्कुम्भेन सम्भेदवान् ॥
यत्र स्विद्यति मीलति क्षणमभूत्क्षिप्तद्विपेऽपि क्षणात्
कंसस्याथ भले जितं जितमिति व्यामोहकोलाहलः ॥ ५८ ॥

var -: last 2 lines

पत्रे बिभ्यति मीलति क्षणमपि क्षिप्रं तदलोकनाद्-
व्यामोहेन जितं जितं जितमिति व्यालोलकोलाहलः ॥

॥ ઇતિ શ્રીગીતગોવિન્દે માનિનીવર્ણને ચતુરચતુર્ભુજો નામ દશમઃ સર્ગઃ ॥

iતિ

૮૯૫૨૧૨૧ { ॥ એકાદશઃ સર્ગઃ ॥ }

{ ॥ સાનન્દદમોદરઃ ॥ }

સુચિરમનુનયેન પ્રીણયિત્વા મૃગાક્ષીં

ગતવતિ કૃતવેશે કેશવે કુઞ્જશય્યામ્ ॥

રચિતરુચિરભૂષાં દૃષ્ટિમોષે પ્રદોષે

સ્ફુરતિ નિરવસાદાં કાપિ રાધાં જગાદ ॥ ૬૮ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૨૦ ॥ }

વિરચિતચાટુવચનરચનં ચરણે રચિતપ્રણિપાતમ્ ॥

var - : વિરચિતચાટુવચનેન ચરણરચિતપ્રણિપાતમ્

સમ્પ્રતિ મઞ્જુલવઞ્જુલસીમનિ કેલિશયનમનુયાતમ્ ॥

મુઘ્ધે મધુમથનમનુગતમનુસર રાધિકે ॥ ૧ ॥

ઘનજઘનસ્તનભારભરે દરમન્થરચરણવિહારમ્ ॥

મુખરિતમણીમઞ્જરમુપૈહિ વિધેહિ મરાલવિકારમ્ ॥ ૨ ॥ મુઘ્ધે

શૃણુ રમણીયતરં તરુણીજનમોહનમધુરિપુરાવમ્ ॥

કુસુમશરાસનશાસનવેન્દિનિ પિકનિકરે ભજ ભાવમ્ ॥ ૩ ॥ મુઘ્ધે var - બન્દિનિ

અનિલતરલકિસલયનિકરેણ કરેણ લતાનિકુરમ્બમ્ ॥

પ્રેરણમિવ કરભોરુ કરોતિ ગતિં પ્રતિમુઞ્ચ વિલમ્બમ્ ॥ ૪ ॥ મુઘ્ધે

સ્ફુરિતમનઃક્રતરજ્જવશાદિવ સૂચિતહરિપરિરમ્ભમ્ ॥
પૃથ્થ મનોહરહારવિમલજલધારમમું કુચકુમ્ભમ્ ॥ ૫ ॥ મુગ્ધે

અધિગતમખિલસખીભિરિદં તવ વપુરપિ રતિરણસજ્જમ્ ॥
ચણ્ડિ રણિતરશનારવડિણ્ડિમમભિસર સરસમલજ્જમ્ ॥ ૬ ॥ મુગ્ધે

સ્મરશરસુભગનખેન કરેણ સખીમવલમ્બ્ય સલીલમ્ ॥ var – સખીમવલમ્બ્ય કરેણ
ચલ વલયકવણીતૈરવબોધય હરમપિ નિજગતિશીલમ્ ॥ ૭ ॥ મુગ્ધે

શ્રીજયદેવભણિતમધરીકૃતહારમુદ્ધાસિતવામમ્ ॥
હરિવિનિહિતમનસામધિતિષ્ઠતુ કણ્ઠતટીમવિરામમ્ ॥ ૮ ॥ મુગ્ધે

સા માં દ્રક્ષ્યતિ વક્ષ્યતિ સ્મરકથાં પ્રત્યજ્ઞમાલિજ્ઞનૈઃ
પ્રીતિં યાસ્યતિ રંસ્યતે સખિ સમાગત્યેતિ ચિન્તાકુલઃ ॥
સ ત્વાં પશ્યતિ વેપતે પુલકયત્યાનન્દતિ સ્વિઘતિ
પ્રત્યુદ્ગચ્છતિ મૂર્ચ્છતિ સ્થિરતમઃપુઞ્ચ નિકુઞ્ચ પ્રિયઃ ॥ ૯ ॥

અક્ષણોર્નિક્ષિપદઞ્ચનં શ્રવણયોસ્તાપિચ્છગુચ્છાવલીં
મૂર્ધ્નિ શ્યામસરોજદામ કુચયોઃ કસ્તૂરિકાપત્રકમ્ ॥
ધૂર્તાનામભિસારસત્વરહદં વિષ્વડિનકુઞ્ચે સખિ
ધ્વાન્તં નીલનિચોલચારુ સુદૃશં પ્રત્યજ્ઞમાલિજ્ઞતિ ॥ ૧૦ ॥

કાશ્મીરગૌરવપુષામભિસારિકાણામ્
આબલ્લરેખમભિતો રુચિમઞ્ચરીભિઃ ॥
એતત્તમાલદલનીલતમં તમિસ્રં

तत्प्रेमहेमनिकषोपलतां तनोति ॥ ७२ ॥

छारावलीतरलकाञ्चनकाञ्चिद्वाम-

केयूरकङ्कुषमणिधुतिदीपितस्य ॥

द्वारे निकुञ्जनिलयस्य हरिं निरीक्ष्य

प्रीडावतीमथ सजी निजगाढ राधाम् ॥ ७३ ॥

{ ॥ गीतम् २१ ॥ }

मञ्जुतरकुञ्जतलकेलिसदने ॥

विलस रतिरत्नसहसितवदने ॥

प्रविश राधे माधवसमीपमिह ॥ १ ॥

नवम्बवदशोकदलशयनसारे ॥

विलस कुचकलशतरलद्वारे ॥ २ ॥ प्रविश

कुसुमचयरयितशुचिवासगेहे ॥

विलस कुसुमसुकुमारदेहे ॥ ३ ॥ प्रविश

चलमलयवनपवनसुरमिश्रीते ॥

विलस रसवलितललितगीते ॥ ४ ॥ प्रविश

मधुमुदितमधुपकुलकलितरावे ॥

विलस मदनरससरसभावे ॥ ५ ॥ प्रविश var - रत्नस

મધુરતરપિકનિકરનિનદમુખરે ॥
વિલસ દશનરુચિરુચિરશિખરે ॥ ૬ ॥ પ્રવિશ

વિતત બહુવલિલનવપલ્લવઘને ॥
વિલસ ચિરમલસપીનજઘને ॥ ૭ ॥ પ્રવિશ

વિહિતપદ્માવતીસુખસમાજે ॥
ભણતિ જયદેવકવિરાજે ॥
કુરુ મુરારે મજ્જલશતાનિ ॥ ૮ ॥ પ્રવિશ

ત્વાં ચિત્તેન ચિરં વહજ્જયમતિશ્રાન્તો ભૃશં તાપિતઃ
કન્ઢર્પેણ તુ પાતુમિચ્છતિ સુધાસમ્બાધબિમ્બાધરમ્ ॥
અસ્યાજ્ઞં તદ્દલંકુર ક્ષણમિહ ભ્રૂક્ષેપલક્ષ્મીલવ-
ક્રીતે દાસ ઇવોપસેવિતપદ્મમ્બોજે કુતઃ સમ્ભ્રમઃ ॥ ૭૪ ॥

સા સસાધ્વસસાનન્દં ગોવિન્દે લોલલોચના ॥
સિઞ્જાના મઞ્જુમઞ્જરં પ્રવિવેશ નિવેશનમ્ ॥ ૭૫ ॥

{ ॥ ગીતમ્ ૨૨ ॥ }
રાધાવદનવિલોકનવિકસિતવિવિધવિકારવિભજ્જમ્ ॥
જલનિધિમિવ વિધુમણ્ડલદર્શનતરલિતતુજ્જતરજ્જમ્ ॥

હરિમેકરસં ચિરમભિલષિતવિલાસં
સા દદાર્શ ગુરુહર્ષવશં વદવદનમનજ્જનિવાસમ્ ॥ ૧ ॥

હારમમલતરતારમુરસિ દધતં પરિરભ્ય વિદૂરમ્ ॥
સ્ફુટતરફેનકદમ્બકરખિતમિવ યમુનાજલપૂરમ્ ॥ ૨ ॥ હરિમેકરસં

શ્યામલમદ્બુલકલેવરમણ્ડલમધિગતગૌરદ્બુકૂલમ્ ॥
નીલનલિનમિવ પીતપરાગપટલભરવલયિતમૂલમ્ ॥ ૩ ॥ હરિમેકરસં

તરલદ્વગઅલચલનમનોહરવદનજનિતરતિરાગમ્ ॥
સ્ફુટકમલોદરખેલિતખઞ્જનયુગમિવ શરદિ તડાગમ્ ॥ ૪ ॥ હરિમેકરસં

વદનકમલપરિશીલનમિલિતમિહિરસમકુણ્ડલશોભમ્ ॥
સ્મિતરુચિરુચિરસમુલ્લસિતાધરપલ્લવકૃતરતિલોભમ્ ॥ ૫ ॥ હરિમેકરસં

શશિકિરણચ્છુરિતોદરજલધરસુન્દરસકુસુમકેશમ્ ॥
તિમિરોદિતવિધુમણ્દલનિર્મલમલયજતિલકનિવેશમ્ ॥ ૬ ॥ હરિમેકરસં

વિપુલપુલકભરદન્તુરિતં રતિકેલિકલાભિરધીરમ્ ॥
મણિગણકિરણસમૂહસમુજ્જ્વલભૂષણસુભગશરીરમ્ ॥ ૭ ॥ હરિમેકરસં

શ્રીજયદેવભણિતવિભવદ્વિગુણીકૃતભૂષણભારમ્ ॥
પ્રણમત હદિ સુચિરં વિનિધાય હરિં સુકૃતોદયસારમ્ ॥ ૮ ॥ હરિમેકરસં

var - હદિ સુચિરં વિનિધાય હરિં

અતિક્રમ્યાપાર્જ્ઞ શ્રવણપથપર્યન્તગમન-

પ્રયાસેનેવાક્ષણોસ્તરલતરતારં પતિતયોઃ ॥

ઈદ્વનીં રાધાયાઃ પ્રિયતમસમાલોકસમયે

પપાત સ્વેદામ્બુપ્રસર ઇવ હર્ષાશ્રુનિકરઃ ॥ ૭૬ ॥

ભવન્ત્યાસ્તલ્પાન્તં કૃતકપટકણ્ડૂતિપિહિત- var - ભવન્ત્યાસ્તલ્પાન્તં

સ્મિતં યાતે ગેહાદ્બહિરવહિતાલીપરિજને ॥

પ્રિયારયં પશ્યન્ત્યાઃ સ્મરશરસમાકૂલસુભગં var - સ્મરપરવશાકૂલસુભગં

સલજ્ઞા લજ્ઞાપિ વ્યગમદિવ દૂરં મૃગદૃશઃ ॥ ૭૭ ॥

જયશ્રીવિન્યસ્તૈર્મહિત ઇવ મન્દારકુસુમૈઃ

સ્વયં સિન્દૂરેણ દ્વિપરણમુદ્ધ મુદ્રિત ઇવ ॥

ભુજાપીડકીડાહતકુવલયાપીડકરિણઃ

પ્રકીર્ણાસૃગ્બિન્દુર્જયતિ ભુજદણ્ડો મુરજિતઃ ॥ ૭૮ ॥

સૌન્દર્યેકનિધેરનજ્જલલનાલાવણ્યલીલાજુષો

રાધાયા હૃદિ પલ્લવે મનસિજકીડૈકરજ્જથલે ॥

રમ્યોરોજસરોજખેલનરસિત્વાદાત્મનઃ ખ્યાપયન્

ધ્યાતુર્માનસરાજહંસનિભતાં દેયાન્મુકુન્દો મુદ્ધમ્ ॥ ૭૯ ॥

॥ ઇતિ શ્રીગીતગોવિન્દે રાધિકામિલને સાનન્દદામોદરો નામૈકાદશઃ સર્ગઃ ॥

િતિ

૮૯૫૨૨{ ૬૬૬૨ઃ સર્ગઃ ॥ }

{ સુપ્રીતપીતામ્બરઃ ॥ }

ગતવતિ સખીવૃન્દેડમન્દ્રપાભરનિર્ભર-

સ્મરપરવશાકૂતરફીતસ્મિતસ્રપિતાધરામ્ ॥

સરસમનસં દૃષ્ટ્વા રાધાં મુહુર્નવપલ્લવ-

પ્રસવશયને નિક્ષિપ્તાક્ષીમુવાચ હરિઃ પ્રિયામ્ ॥ ૮૦ ॥

{|| ગીતમ્ ૨૩ ||}

કિસલયશયનતલે કુરુ કામિનિ ચરણનલિનવિનિવેશમ્ ||
તવ પદપલ્લવવૈરિપરાભવમિદમનુભવતુ સુવેશમ્ ||

ક્ષણમધુના નારાયણમનુગતમનુસર રાધિકે || ૧ ||

કરકમલેન કરોમિ ચરણમહમાગમિતાસિ વિદૂરમ્ ||
ક્ષણમુપકુરુ શયનોપરિ મામિવ નૂપુરમનુગતિશૂરમ્ || ૨ || ક્ષણમધુના

વદનસુધાનિધિગલિતમમૃતમિવ રચય વચનમનુકૂલમ્ ||
વિરહમિવાપનયામિ પયોધરરોધકમુરસિ દુકૂલમ્ || ૩ || ક્ષણમધુના

પ્રિયપરિરમ્ભણરભસવલિતમિવ પુલકિતમતિદુરવાપમ્ ||
મદુરસિ કુચકલશં વિનિવેશય શોષય મનસિજતાપમ્ || ૪ || ક્ષણમધુના

અધરસુધારસમુપનય ભાવિનિ જીવય મૃતમિવ દ્વસમ્ ||
ત્વયિ વિનિહિતમનસં વિરહાનલદગ્ધવપુષ્પમવિલાસમ્ || ૫ || ક્ષણમધુના

શશિમુખિ મુખરય મણિરશનાગુણમનુગુણકણ્ઠનિનાદમ્ ||
શ્રુતિયુગલે પિકરુતવિકલે મમ શમય ચિરાદવસાદમ્ || ૬ || ક્ષણમધુના

મામતિવિફ્લરુષા વિકલીકૃતમવલોકિતમધુનેદમ્ ||
મીલિતલક્ષ્મિતમિવ નયનં તવ વિરમ વિસૃજ રતિખેદમ્ || ૭ || ક્ષણમધુના

શ્રીજયદેવભણિતમિદમનુપદનિગદિતમધુરિપુમોદમ્ ||

જનયતુ રસિકજનેષુ મનોરમતિરસભાવવિનોદમ્ ॥ ૮ ॥ ક્ષણમધુના

પ્રત્યૂહઃપુલકાકુરેણ નિભિડાશલેષે નિમેષેણ ચ
કીડાકૂતવિલોકિતેઽધરસુધાપાને કથાનર્મભિઃ ॥
આનન્દાધિગમેન મન્મથકલાયુદ્ધોઽપિ યસ્મિન્નભૂ-
દુહ્લૂતરસ તયોર્ભભૂવ સુરતારમ્ભઃ પ્રિયં ભાવુકઃ ॥ ૮૧ ॥

દોભ્યાં સંયમિતઃપયોધરભરેણાપીડિતઃ પાણિજૈ-
રાવિદ્ધો દશનૈઃ ક્ષતાધરપુટઃ શ્રોણીતટેનાહતઃ ॥
હસ્તેનાનમિતઃ કથેઽધરસુધાપાનેન સમ્મોહિતઃ
કાન્તઃ કામપિ તૃપ્તિમાપ તદ્દહો કામસ્ય વામા ગતિઃ ॥ ૮૨ ॥

મારાક્ટે રતિકેલિસંકુલરણારમ્ભે તયા સાહસ\ -
પ્રાયં કાન્તજયાય કિઞ્ચિદ્દુપરિ પ્રારમ્ભિ યત્સમ્ભ્રમાત્ ॥
નિષ્પન્દા જઘનસ્થલી શિથિલતા દોર્વલિલરુત્કમ્પિતં
વક્ષો મીલિતમક્ષિ પૌરુષરસઃ સ્ત્રીણાં કુતઃ સિધ્યતિ ॥ ૮૩ ॥

તસ્યાઃ પાટલપાણિજાહ્નિતમુરો નિદ્રકષાયે દૃશૌ
નિર્ધૂતાધારશોણિમા વિલુલિતસ્રસ્તસ્રજો મૂર્ધજાઃ ॥
કાઞ્ચીદ્દામદરશલથાઞ્ચલમિતિ પ્રાતર્નિખાતૈર્દૃશો-
રેભિઃ કામશરૈસ્તદ્દહુતમભૂત્પત્યુર્મનઃ કીલિતમ્ ॥ ૮૪ ॥

ત્વામપ્રાપ્ય મયિ સ્વયંવરપરાં ક્ષીરોદતીરોદરે
શક્ટે સુન્દરિ કાલકૂટમપિબન્મૂઢો મૃડાનીપતિઃ ॥
ઈત્થં પૂર્વકથાભિરન્યમનસા વિક્ષિપ્ય વામાઞ્ચલં

રાધાયાઃ સ્તનકોરકોપરિ ચલન્નેત્રે હરિઃ પાતુ વઃ ॥ ૮૫ ॥

વ્યાલોલઃ કેશપાશાસ્તરલિતમલકૈઃ સ્વેદલોલૌ કપોલૌ
સ્પષ્ટા દષ્ટાધરશ્રીઃ કુચકલશરુચા હારિતા હારયષ્ટિઃ ॥
કાઞ્ચીકાઞ્ચ્યુદ્રતાશાં સ્તનજઘનપદં પાણિનાડડચ્છાદ્ય સઘઃ
પશ્યન્તી ચાત્મરૂપં તદ્દપિ વિલુલિતં સઘરેયં ધુનોતિ ॥ ૮૬ ॥

ઈષન્મીલિતદૃષ્ટિમુગ્ધહસિતં સીતકારધારાવશા-
દવ્યક્તાકુલકેલિકાકુવિકસદન્તાંશુધૌતાધરમ્ ॥
શ્વાસોત્કમ્પિપયોધરોપરિ પરિષ્વજ્ઞાતકુરજ્જીદૃશો
var - : શાન્તસ્તબ્ધપયોધરં ભૃશપરિ
હર્ષોત્કર્ષવિમુક્તનિઃસસહતનોર્ધન્યો ધયત્યાનનમ્ ॥ ૮૭ ॥

અથ કાન્તં રતિકલાન્તમપિ મણ્ડનવાઞ્છયા ॥
નિજગાદ નિરાબાધા રાધા સ્વાધીનભર્તૃકા ॥ ૮૮ ॥

var -
અથ સા નિર્ગતબાધા રાધા સ્વાધીનભર્તૃકા ॥
નિજગાદ રતિકલાન્તાં કાન્તાં મણ્ડનવાઞ્છયા ॥

ઈતિ સહસા સુપ્રીતં સુરતાન્તે સા નિતાન્તભિન્નાઙ્ગી ॥
રાધા જગાદ સાદરમિદમાનન્દેન ગોવિન્દમ્ ॥ ૮૯ ॥

{ ગીતમ્ ૨૪ }

કુરુ યદ્દુનન્દન ચન્દનશિશિરતરેણ કરેણ પયોધરે ॥

મૃગમદ્દપત્રકમત્ર મનોભવમજ્જલકલશસહોદરે ॥
નિજગાદ સા યદુનન્દને કીડતિ હૃદયાનન્દને ॥ ૧ ॥

અલિકુલગઞ્જનમઞ્જનકં રતિનાયકસાયકમોચને ॥
ત્વદ્ધરચુમ્બનલમ્બિતકજ્જલમુજ્જ્વલય પ્રિય લોચને ॥ ૨ ॥ નિજગાદ

નયનકુરજ્જતરજ્જવિલાસનિરાસકરે શ્રુતિમણ્ડલે ॥
મનસિજપાશવિલાસધરે શુભવેશ નિવેશય કુણ્ડલે ॥ ૩ ॥ નિજગાદ

ભ્રમરચયં રચહયન્તમુપરિ રુચિરં સુચિરં મમ સમ્મુખે ॥
જિતકમલે વિમલે પરિકર્મય નર્મજનકમલકં મુખે ॥ ૪ ॥ નિજગાદ

મૃગમદ્દરસવલિતં લલિતં કુરુ તિલકમલિકરજનીકરે ॥
વિહિતકલકુકલં કમલાનન વિશ્રમિતશ્રમશીકરે ॥ ૫ ॥ નિજગાદ

મમ રુચિરે ચિકુરે કુરુ માનદ મનસિજધ્વજચામરે ॥
રતિગલિતે લલિતે કુસુમાનિ શિખણ્ડિશિખણ્ડકડામરે ॥ ૬ ॥ નિજગાદ

સરસઘને જઘને મમ શમ્બરદારણવારણકન્દરે ॥
મણિરશનાવસનાભરણાનિ શુભાશય વાસય સુન્દરે ॥ ૭ ॥ નિજગાદ

શ્રીજયદેવવચસિ રુચિરે હૃદયં સદયં કુરુ મણ્ડને ॥
હરિચરણસ્મરણામૃતનિર્મિતકલિકલુષજ્વરખણ્ડને ॥ ૮ ॥ નિજગાદ

રચય કુચયોઃ પત્રં ચિત્રં કુરુષ્વ કપોલયો-

ઘટય જઘને કાઝીમઝ સજા કબરીભરમ્ ॥
કલય વલયશ્રેણીં પાણૌ પદે કુરુ નૂપુરા-
વિતિ નિગતિતઃ પ્રીતઃ પીતામ્બરોડપિ તથાકરોત્ ॥ ૯૦ ॥

પર્યક્ષીકૃતનાગનાયકફણશ્રેણીમણીનાં ગણે
સડકાન્તપ્રતિબિમ્બસકુલનયા બિભ્રદ્વપુર્વિક્રિયામ્ ॥
પાદમ્ભોરુહધારિવારિધિસુતામક્ષણં દ્વિદ્દક્ષુઃ શતૈઃ
કાયવ્યૂહવિચારયજ્ઞુપચિતાકૂતો હરિઃ પાતુ વઃ ॥ ૯૧ ॥

યજ્ઞિત્યૈર્વચનૈર્વિરિઞ્યગિરિજાપ્રાણેશમુખ્યૈર્મુદુઃ
નાનાકારવિચારસારચતુરૈર્નાદ્યાપિ નિશ્ચીયતે ॥
તત્સર્વૈર્જયદેવકાવ્યઘટિતૈસ્સત્સૂરિસંશોધિતૈ-
રાધં વસ્તુ ચકાસ્તુ ચેતસિ પરં સારસ્યસીમાજુષામ્ ॥ ૯૨ ॥

યદ્રાન્ધર્વકલાસુ કૌશલમનુધ્યાનં ચ યદ્વૈષ્ણવં
યચ્છૃજ્ઞારવિવેકતત્ત્વચનાકાવ્યેષુ લીલાયિતમ્ ॥
તત્સર્વં જયદેવપણ્ડિતકવેઃ કૃષ્ણૈકતાનાત્મનઃ
સાનન્દઃ પરિશોધયન્તુ સુધિયઃ શ્રીગીતગોવિન્દતઃ ॥ ૯૩ ॥

સાધ્વી માધ્વીકચિન્તા ન ભવતિ ભવતઃ શર્કરે કર્કશાસિ
દ્રાક્ષે દ્રક્ષ્યન્તિ કે ત્વામમૃત મૃતમસિ ક્ષીરનીરં રસસ્તે ॥
કન્દ કાન્તાધર ધરણિતલં ગચ્છ યચ્છાન્તિભાવં
યાવચ્છૃજ્ઞારસારસ્વતમિહ જયદેવસ્ય વિષ્વગ્વચાંસિ ॥ ૯૪ ॥

શ્રીભોજદેવપ્રભવસ્ય રાધાદેવીસુતશ્રીજયદેવકસ્ય ॥ var - રામાદેવી

પરાશરાદિપ્રિયવર્ગકણ્ઠે શ્રીગીતગોવિન્દકવિત્વમસ્તુ ॥ ૯૫ ॥

॥ ઇતિ શ્રીજયદેવકૃતૌ ગીતગોવિન્દે સુપ્રીતપીતામ્બરો નામ દ્વાદશઃ સર્ગઃ ॥

॥ ઇતિ ગીતગોવિન્દં સમાપ્તમ્ ॥

iતિ

The following additional verses are found in some editions:

at the end of Sarga 11, after gltaM 22

સાનન્દં નન્દસૂનુર્દિશતુ મિતપદં સમ્મદં મન્દમન્દં
રાધામાધાય બાહ્યોર્વિવસ્મનુધૃઢં પીડયન્ પ્રીતિયોગાત્ ॥
તુજ્ઞૌ તસ્યા ઉરોજાવતનુસ્વતનોર્નિર્ગતૌ માસ્મ ભૂતાં
પૃષ્ઠં નિર્મિધ્ય તસ્માદ્બલિરિતિ વલિતગ્રીવમાલોકયન્ વઃ ॥

at the end of Sarga 12

સાધૂનાં સ્વત એવ સમ્મતિરિહ સ્યાદેવ ભક્ત્યાર્થિનાં
આલોચ્ય ગ્રથનશ્રમં ચ વિદુષામસ્મિન્ભવેદ્દાદરઃ ॥
યે કેચિત્ પરકૃત્યુપશ્રુતિપરાસ્તાનર્થયે મત્કૃતિં
ભૂયો વીક્ષ્ય વદન્ત્વવધમિતિ ચેત્સા વાસના સ્તાસ્યતિ ॥

ઈત્યં કેલિતલૈર્વિહૃત્ય યમુનાકૂલે સમં રાધયા
તદ્રોમાવલિમૌક્તિકાવલિયુગે વેણીભ્રમં બિભ્રતિ ॥
તત્રાહ્વાદિકુચપ્રયોગફલયોર્લિપ્સાવતોર્હસ્તયોર્-
વ્યાપારાઃ પુરુષોત્તમસ્ય દ્દતુ રફીતાં મુદં સમ્પદમ્ ॥

Encoded and proofread by P. P. Narayanaswami swami at mun.ca

Proofread by PSA Easwaran

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated ८oday

<http://sanskritdocuments.org>

Gita Govindam Lyrics in Gujarati PDF

% File name : giitagovindaM.itx

% Location : doc_vishhnu

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca

% Proofread by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca, PSA Easwaran

% Latest update : October 1, 2010, May 10, 2015

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website